

İSLÂM'IN ANLATILMASI VE YAYILMASI*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!..

Bir aile eğitim çalışması dolayısıyla, İngiltere'nin ortalarında bulunan Lestir şehrinde bir İslâm vakfının binalarında çalışmalar yapıyoruz. Bu münasebetle çok değerli arkadaşlarımla arasındayım. Çalışmalarımız bir kaç gün devam edecek.

Konuşmamı İngiltere'den yapıyorum. Burada iki gündür yağışlar başladı ve bugün camide öğle namazını kılarken, sıvı gazla çalışan sobalar yanıyordu, dikkatimi çekti; yâni artık mevsim sonbahara dönüyor. “Ağustosun yarısı yaz, yarısı kış!” derler. Böyle yağmurlu, bulutlu bir havada İngiltere'de çalışmalara başladık. Kardeşlerimiz çok iyiler, hepinize selâmları var.

a.Cehennem Ehli ve Cennet Ehli

Bugünkü sohbetimdeki birinci hadis-i şerif Abdullah İbn-i Mes'ud RA'dan... Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek sözlerini okumak istiyorum, *bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*:¹

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun

¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.179, no:10384; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l- Evliyâ*, c.IV, s.168; İbn-i Ebî Hâtim, *İlel*, c.II, s.224, no:2161; Deylemî, *Müsnedü'l- Firdevs*, c.III, s.379, no:5154; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.628, no:39530; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XVIII, s.135,no:19053.

لَوْ قِيلَ لِأَهْلِ النَّارِ إِنَّكُمْ مَا كَثُورَ فِي النَّارِ عَدَدَ
كُلِّ حَصَاةٍ فِي الدُّنْيَا لَفَرِحُوا وَلَوْ قِيلَ لِأَهْلِ الْجَنَّةِ
إِنَّكُمْ مَا كَثُورَ فِيهَا عَدَدَ كُلِّ حَصَاةٍ لَحَزِنُوا وَلَكِنْ
جُعِلَ لَهُمُ الْآبَدُ

(طب . حل . عن ابن مسعود)

ME. 978 (*Lev kîle li-ehli'n-nâr: Inneküm mâkisûne fi'n-nâri adede külli hasàtin fi'd-dünyâ, leferihû; ve lev kîle li-ehli'l-cenneti: Inneküm mâkisûne fîhâ adede külli hasàtin, lehazinû; velâkin cuile lehümü'l-ebed*) Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Peygamber Efendimiz, daha önceki sohbetlerimde çeşitli vesilelerle temas ettiğim bir mühim, önemli, dikkat etmemiz gereken gerçeği ifâde buyuruyor. Hadis-i şerifte diyor ki:

(*Lev kîle li-ehli'n-nâr*) “Eğer cehennemlik olmuş, cehenneme girmiş kâfirlere, imansızlara, cehennemin ahalisine: (*Inneküm mâkisûne fi'n-nâri adede külli hasàtin fi'd-dünyâ*) ‘Siz bu cehennemde dünyadaki çakıl taşlarının sayısı kadar sene kalıp, ondan sonra çıkacaksınız, o kadar yanacaksınız!’ denilseydi; (*leferîhû*) bundan memnun olur, sevinirlerdi.” Yâni, “Dünyadaki çakıl taşlarının sayısı kadar sene cehennemde kalacağız ama, sonunda kurtulacağız!” diye sevinirlerdi.

(*Ve lev kile li-ehli'l-cenneti*) “Cennet ehline de, yâni cennete girmiş mü'min kullara da denilseydi ki: (*Inneküm mâkisûne fîhâ adede külli hasâtin*) ‘Siz bu cennette dünyadaki irili ufaklı çakıl taşları adedince sene kalacaksınız, ondan sonra artık bu kadar ikram tamam, bitecek!’ denilseydi, (*lehazinû*) üzülrlerdi; ‘Ay, eyvah, demek ki bu nimetler bir zaman gelip bitecek!’ diye mahzun olurlardı.” Halbuki dünyada ne kadar çok çakıl taşı var, sayılamayacak kadar... Milyonlarla, milyarlarla ifade edilecek kadar uzun seneler kalacaklar ama, sonunda oradan çıkarılacakları söylense, mahzun olurlardı.

(*Ve lâkin cuile lehümü'l-ebed*) “Fakat her iki taraf için de, ebedî olarak orada kalmak durumu olacak.” Yâni, cehennemde düşmüş olan kâfirler, cehennemden ebediyyen çıkmayacaklar, ebediyyen yanacaklar; cennete girmiş olan mü'minler de cennette ebediyyen kalacaklar. Ayetlerde:

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا

(الطالق: ١١)

(*Hâlidîne fîhâ ebedâ*) (Talâk, 65/11) diye ifade edildiği şekilde bahtiyar olacaklar, saadetleri ebediyyen devam edecek. Onun için sonsuz, sonu olmayan şekilde cehennemde azab, cennette nimet ve bahtiyarlık, saadet olacak.

Aziz ve sevgili kardeşlerim, değerli dinleyiciler! Onun için, hayatımızı bu büyük gerçeğe uygun olarak düzenlemeliyiz. Yâni, bu dünya hayatı ortalama seksen yıl sürse... İnsanın ömrü ne

kadardır?.. Yetmiş yıl, seksen yıl, doksan yıl...
Ondan sonra ihtiyarlıyor, yüzü geçene takdirle bakıyoruz, hayretle bakıyoruz; yüz on, yüz yirmi olursa her yerde adı geçiyor. O kadar yaşlara ulaşmak zor oluyor. Sonunda bitiyor.

Bu dünya hayatı bir imtihan hayatı, yâni burada insanlar serbest bırakılmışlar. Öğrencinin imtihanda kâğıdına istediği şeyi yazmakta serbest olduğu gibi, serbest bırakılmışlar, imtihan... Şeytan da faaliyette bulunuyor, kâfirler de konuşuyorlar. Şeytan insanı saptırmağa çalışıyor. Kâfirler küfrü allandırıp, ballandırıp kabul ettirmeğe uğraşiyor. Kendi yalan yanlış, bâtil, kötü inançlarını, Allah'ın sevmediği, râzı olmadığı inançlarını kabul ettirmeğe çalışıyor. "Ayranım ekşi" diyen yok; herkes, "Benim yolum doğru, benim işim uygun..." diye kendini beğeniyor ve başkalarının kendi tarafına gelmesi için çalışma yapıyor. Teşkilatlar kuruyorlar, görevliler görevlendiriyorlar:

"—Aman sen bizim reklamımızı yap, tanıtmamızı yap, bizi beğendirecek şekilde çalış çabala!.. Hediyeler ver, bedavadan hastalara bak, ilaç dağıt, kitap dağıt!.. Kitaplar renkli olsun, aman baskısı güzel olsun, yaldızlı olsun, herkes beğensin... Bu bâtil yola girmek isteyenler olursa, onlara maddî menfaat sağla..." vs.

Yâni, insanları doğru yoldan çıkartmak için, kendi yollarına çekmek için, kendilerinin yoluna kazanmak için çalışıyorlar.

Bunun asırlar boyu yapıldığını biliyoruz. Ülkemizde bunun kuvvetli çalışmaları var. Afrika'da, Eskimolar arasında, bozkırlarda, dağlarda, Amazon ormanlarında öncü olarak, oraları fetheden insanların hemen arkasından bir takım insanlar gitmişler:

“—Bizim yolumuz güzel, bizim dinimiz güzel, gelin siz bu putperestliği bırakın, ağaçlara totemlere, putlara tapmayı bırakın, bizim yolumuza girin!” diye kendi yollarını anlatmışlar, bazı insanları kazanmışlar, kendi dinlerine sokmuşlar.

Ondan sonra oralara, meselâ Afrika ülkelerine, Güneydoğu Asya ülkelerine, adalarına müslümanlar gitmişler. Müslümanlar onlar kadar atik davranmamış; otururken, ticaret yaparken, çalışırken, İslâm'ın güzelliğini o ahali görmüş, o girdikleri yolun yanlış olduğunu anlamışlar, müslüman olmuşlar.

Biliyorsunuz, Afrika'nın güneyine kadar, içlerine kadar, Güneydoğu Asya'daki adalardan Avustralya'ya kadar İslâm'ın yayılmasında müslüman tüccarların; Hindistan'daki, Pakistan'daki, Bangladeş'teki müslüman kardeşlerimizin gayretlerinin büyük tesiri var. Sakin sakin, boynu bükük, mazlum, mütevâzi, dürüst, sevimli, tatlı, fedâkâr, ikramlı, dürüst çalışmışlar, namaz kılmışlar, kendilerini sevdirmişler. İslâm Mekke'de doğmuşken, İslâm oralarda yokken, dünyaya halka halka yayılmış.

b. Tebliğ ve İrşad Çalışmaları

Geçen haftaki konuşmalarımda da arz etmiştim, el-hamdü lillâh seviniyorum, Almanya'nın hangi kasabasına gittiysem, orada bir kaç tane cami var... Cuma namazı kılınan, beş vakit namaz kılınan camiler var. Kimisini Diyanet teşkilâtı, kimisini Süleyman Efendi (Rh.A)'in talebeleri kurmuş, kimisini daha başka cemaatler kurmuş... Ama kardeşlerimiz namazsız, ezansız, camisiz, cumasız kalmamışlar, diyâr-ı gurbetlerde ibadetlerini yapmışlar. İslâm yayılıyor.

Ben gitmedim ama gazetelerde okuyoruz. Belki diyeceksiniz:

“—Hocam siz çok dolaşıyorsunuz ama, belki sizin de gitmediğiniz yerler var...”

Benim gitmediğim yerler var, benden önce gitmiş kardeşlerim var; Sibiryâ'da, Amerika'da, Kanada'da müslümanlar var... Hattâ Hindistan'dan, Pakistan'dan *Cemâatü't-Tebliğ* denilen cemiyete mensub kardeşlerimizi, hangi uzak ülkeye gittiysem, bizden önce oralara gitmiş ve İslâm'ı anlatan güzel çalışmalar yapar vaziyette görüyorum, seviniyorum, memnun oluyorum. Çünkü onların da hocaları, kökenleri bizim büyüklerimiz; bizim şeyhlerimizin dervişi olan yakınımız, mânevî kardeşlerimiz, onun için seviniyorum.

Kâfirler küfrü yaymağa çalışıyorlar, imanı alt etmeye çalışıyorlar; mü'minler de İslâm'ı kalkındırmağa, yaymağa, anlatmağa çalışıyorlar. Bu yayma ve çalışma, öğretme,

tebliğ ve irşad işlerini bizim nümûne-i imtisâlimiz, efendimiz, serverimiz, önderimiz, her şeyimiz, en güzel üsvemiz, üsve-i hasenemiz Peygamber Efendimiz, ömrü boyunca en güzel şekilde yapmış, İslâm'ı yayma konusunda çalışmış. Panayırlara gelen, hacca gelen Arap kabilelerine İslâm'ı anlatmış... Medine-i Münevvere'ye hicret etmiş, anlatmış... Bizans imparatoruna elçi göndermiş, mektup yazmış, anlatmış. Habeş imparatoru müslüman olmuş. Mısır hükümdârına elçi göndermiş, Sâsânî imparatoruna elçi göndermiş...

Yâni Peygamber Efendimiz yaşadığı devredeki bütün insanlara, erişebildiği yerlere elçi göndererek İslâm'ı, Allah'ın bir olduğunu, Allah'tan gayrı tapınılacak mâbud olmadığını, tevhid inancını, insanların Allah'a güzel kulluk etmeleri gerektiğini, güzel ahlâkı, mânevî gerçekleri, Allah'ın râzı olduğu gerçekleri, iman esaslarını anlatmış.

Sahâbe-i kirâm bütün ömürlerini bu yolda geçirmişler. İslâm'ı Orta Asya'ya yaymışlar, Anadolu'ya yaymışlar, kısa zamanda Balkanlar'a, Sicilya'ya, İtalya'ya, İspanya'ya, Fransa'ya kadar genişlemişler. Endülüs'te yedi asır İslâm hâkim olmuş. Fransa içlerine kadar girmişler. İngiltere krallarının bazıları müslüman olmuş, elimizde bastırdıkları altın paralar var... *Lâ ilâhe illa'llâh, muhammedün rasûlü'llâh* yazılı, kendi isimleri yazılı sikkeleri, altın, gümüş paraları var; ki, müslüman olmuşlar, öyle paralar basmışlar.

Onlar çok güzel çalışmalar yapmış, İslâm'ı öğretmişler. Peygamber SAS Efendimiz'in ashabına, "Bu İslâm deryaları geçecek, büyük ummanları geçecek, dünyanın her yerine ulaşacak!" diye müjdelediği gerçekler tahakkuk etmiş. Şimdi de hakîkaten Yirminci Yüzyıl'ın ulaşım imkânlarıyla, iletişim imkânlarıyla İslâm'ın birçok yere gittiğini sevinçle görüyoruz.

İslâm'ı yaymak için çalışan birçok kardeşimiz olduğunu görüyoruz, seviniyoruz. Avrupa'da, Amerika'da, Kanada'da, Güney Amerika'da... Ben Güney Amerika'ya, Orta Amerika'ya gitmedim, Avustralya'ya gittim, biliyorum; her yerde İslâm'ı yayma çalışmaları var...

Buna mukâbil, bunun karşılığında da Türkiye'de İslâm'ı yok etme çalışmaları var! Hani reklamda, "Bu Türkler de çok oluyor!" diye duyduğumuz gibi, dışardan; "Aman bu Türkleri İslâm'dan ayıralım, bize benzetelim veya kökenlerinden kopartalım, sarartalım, solduralım, kurutalım, buruşturalım, kenara atalım veya ateşe atıp yakalım!.." gibi düşüncelerle, Anadolu'da, dedelerimizin "Allah... Allah..." diyerek fethettiği diyarlarda İslâm'ı söndürmek, yok etmek isteyenler var.

"—Allah bunlara niye müsaade ediyor da, bunları kahretmiyor?.. Niye bunların başlarına yıldırımlar yağdırmıyor?.. Niye bunların arabaları kaza yapıp, bir yere çarpıp da bu mendeburlar yok olup gitmiyorlar?.."

İmtihan olduğu için, imtihanda Allah müsaade ettiği için... Biz de imtihan oluyoruz, İslâm düşmanları da imtihan içindeler. Onlar kâfirliğini yapıyor, cehennemi hak ediyorlar; biz de müslümanlığı-mızı yapacağız, İslâm'ı anlatmağa çalışacağız. Kur'an'ı öğreneceğiz, Rasûlüllah Efendimiz'in sünnetini öğreneceğiz, İslâm'ı anlatacağız...

Bakın bu diyâr-ı gurbette, Almanya'da kaldığım müddetçe misafir kaldığım kardeşimin evinde, Peygamber SAS Efendimiz'in hayatına dâir güzel kitapları okudum, gözlerim yaşardı, ağladım... Size de harâretle tavsiye ediyorum, çok kıymetli ana kaynaklar var, onlardan Peygamber Efendimiz'in hayatını okuyun! Peygamber Efendimiz'in İslâm'ı öğretmek ve yaymak için çektiği meşakkatleri, ne kadar sıkıntılar çektiğini görün!

Asım Köksal Hocamız'ın *İslâm Tarihi* kitabı, yeni yeni baskıları yapıldı; çok geniş bir araştırma... Merhum Ziyâü'l-Hak tarafından kendisine büyük madalyalar verildi, alnından öpüldü, tebrik edildi, kucaklandı; çok sevdiğimiz mübarek bir alim... Oradan İslâm tarihini okuyun, müslümanların ilk devirde İslâm'ı yaymak için, ne kadar zor bir ülkede, ne kadar zor şartlar altında, ne kadar sıkıntılar içinde yılmadıklarını, İslâm'ı anlattıklarını oradan görün!..

Şimdi bizim ülkemiz %99'u müslüman olan bir ülke. Biz İslâm'ı ebediyyen Türkiye'de yaşatacağız. Merhum Mehmed Akif'in dediği gibi:

Bu ezanlar ki, şehâdetleri dinin temeli;

Ebedî yurdumun üstünde benim, inlemeli!

Bu ezanları susturmayacağız. Allah'ın “*Lâ ilâhe illa'llâh*” kelime-i tevhid bayrağını surdan aşağı indirtmeyeceğiz. Daha, bu bayrağı kâfir ülkelere de götüreceğiz, oralara da İslâm'ı anlatacağız; o insanların da mü'min olmalarını sağlayacağız.

Peygamber Efendimiz'in zamanında da kâfirler, müşrikler vardı, puta tapanlar vardı, gayrimüslimler vardı, inançsızlar vardı ama; onların bir kısmı daveti anladılar, İslâm'ın tebliğini kavradılar ve müslüman oldular.

Bu zamanda da bazıları müslüman oluyor. Meselâ, Amerika'daki senatörlerden bazı kimseler müslüman oluyor, Avrupa'dan bazı alimler müslüman oluyor, seviniyorum. Dünyanın her yerinde müslüman olan da var, kâfir olan da var.

Şimdi Almanya'da İngiliz müslümanı, Alman müslümanı, yâni kökeni İngiliz olan, Alman olan bazı kardeşlerimizle tanıştık, telefonlaştık, beni davet ettiler. Güzel çalışmalar yapıyorlar, enstitüler, müesseseler kurmuşlar, ciddî ciddî, güzel güzel İslâm için çalışıyorlar, ben de memnun oluyorum. Şuurlu, dikkatli, Avrupa'yı bilen insanlar oldukları için, kendi kavimlerini bildikleri için, güzel güzel çalışıyorlar; hayret ediyorum, olayları ibretle seyrediyorum:

Müslümanların çocukları İslâm'dan uzaklaşıyor da, İslâm'a yardım etmiyor, müslümanca yaşamıyor, kâfirleri taklit ediyor; dininin

emirlerini bırakıyor, kâfirlerin günahlı işlerini taklit ediyor da; kâfirlerin çocuklarından bazıları müslüman oluyor.

İslâm'ca yaşıyor, müslümanca örtünüyor, günahları bırakıyor, İslâm için çalışıyor, sevap kazanıyor. Sübhâna'llâh!..Allah'ın işi ve hikmeti, insan hayretler içinde, hayranlıkla seyrediyor: Küffâr içinde enbiyâ ve evliyâ peydah ediyor, mü'minler hâsıl oluyor; mü'minlerin arasından da müşrikler, münafıklar, kâfirler, zâlimler çıkıyor. Çünkü imtihan... Allah bizi imtihanı kazananlardan eylesin...

Aziz ve sevgili kıymetli Akra dinleyicileri, yüreğim yanıyor, derdimi size böylece açıklamış oluyorum. Birinci hadis-i şerif bu, yâni insan cennete girdi mi ebediyyen cennette kalacak, onu kazanmağa çalışmalıyız. “Dünyadaki çakıl taşları, kumlar adedince yıl cehennemde kalacaksın, sonra çıkacaksın!” deseler bile cehennemlikler sevinirlerdi, fakat öyle olmayacak, cehennemde ebediyyen kalacaklar.” O halde cehenneme düşmemeye dikkat etmeliyiz, imtihanı kaybetmemeliyiz.

İmanın hakîkatini anlamak için Kur'an'ı okumalıyız, Peygamber Efendimiz'in hayatını okumalıyız. Sahâbe-i kirâmın, Peygamber Efendimiz'in mübarek asr-ı saadetinde yaşayan o kuvvetli mü'minlerin, iman timsâli o büyüklerimizin davranışlarını örnek almalıyız, hayatlarını örnek almalıyız, öyle çalışmalıyız. Öyle çalışmazsak, zamane müslümanlığı biraz sapık ve bozuk olabiliyor.

Ben müslümanlığı ikiye ayırıyorum, biraz secîli, kafiyeli oluyor:

1. Zamâne müslümanlığı
2. Sahàbe müslümanlığı

Asıl müslümanlık hangisi?.. Sahàbe müslümanlığı... Çünkü sahàbe (*Rıdvânu'llâhi aleyhim ecmaîn*), Peygamber Efendimiz'in medrese-i mübârekesinden, rahle-i tedrisinden yetiştiler, İslâm'ı iyi anladılar. Onlar iyi müslüman, onların müslümanlığı kuvvetli, onların davranışları, fedâkârlıkları, çalışmaları, çok güzel... Onun için biz sahàbe müslümanlığını hedef almalıyız, gâye edinmeliyiz, onu öğrenmeye çalışmalıyız.

Bunun karşısında bir de, zamane müslümanlığı var. Zamane müslümanlığı ne?.. Yâni adam zamaneye göre yaşıyor, bozuk düzen gidiyor. Ondan sonra, “*Lâ ilâhe illa'llâh*” diyen müslümandır. Ben müslümanım el-hamdü lillâh!” diyor. Ama İslâm'ı da bozmaktan, değiştirmekten çekinmiyor. Kendisi İslâm'a girmeye çalışmıyor, İslâm'ı kendi hayat tarzına çekmeye çalışıyor, “Benim hayat tarzımı İslâm kabul eder.” demek istiyor.

İşte kocaman bir yaz geçti. Bana bu yazda biraz yağışlı, serin yerlerde yaşamak nasib oldu, görmedim ama; oralarda sıcaklar oldu, nasıl açıldılar, saçıldılar... Bikinilerle, yokinilerle nasıl denize gittiler, nasıl günahlar işlediler... O yazlıklarda nasıl içkiler içildi, kumarlar oynandı, insanlar nasıl açıldı, saçıldı... Allah'ın yasak dediği işleri nasıl yaptılar, yapın dediği işlerden nasıl uzak kaldılar?..

Görölmüştür, biliyorsunuzdur, gazetelerden okumuşsunuzdur. İnsan müstehcenliğinden dolayı bazı şeyleri evine bile sokmak istemiyor. Ne yapalım?.. “Allah ıslah etsin!” diyelim, “Allah uyandırısın, Allah gerçekleri göstereyin!” diyelim.

Allah gerçekleri gösterince, insan doğru yola girer. Ama gerçekleri göstermeyince, nasib etmeyince de, Peygamber Efendimiz’in zamanında yaşasa bile imanını kabul etmemiş nasipsizler, mânevî bakımdan gözleri kör olan insanlar gibi oluyor. İnatla yaşayıp, inatla ölüp, cehennemini dibini boyluyorlar.

Hattâ biliyorsunuz, Peygamber Efendimiz’in en azılı hasımları, Peygamber Efendimiz’e en çok ezâ cefâ eden insanların arasında yakın akrabaları vardı. Allah Allah, insan hayretler içinde kalıyor; Amcası Ebû Leheb, damatlarından bazıları kâfir olabiliyor. Sonra Peygamber Efendimiz’in kızları onlardan boşandı. Ama bazı amcalarını da desteklemiş, bazı akrabalarını desteklemiş. Azılı bir kâfirin hanımını müslüman, iyi bir müslümanın da aksi durumda ailesi olabiliyor, ibretli işler...

Yâni, anlaşılıyor ki, iman kişisel bir sorumluluktur. Şahsî bir görevdir, herkes kendisini kurtarmak zorunda, babasının iyiliği, mübarekliği, evliyâlığı fayda etmiyor, ona geçmiyor. Kendisinin iyi insan olması, çalışması lâzım!..

Tabii, bu arada bizim halkımız da, gazetelerdeki yoğun yalan yanlış yazılar, vaazlardaki konuşmalardan, yüksek yüksek ünvanlı yalancıların yalan beyanlarından, İslâm'ı yanlış tanıyor. Haramları helâl sayıyorlar, halbuki haram... Helâlleri de önemsemiyorlar; gericilik, kökten dincilik diye reddetmeye kalkıyorlar. Halbuki imanın esaslarından ve İslâm'ın ana özelliklerinden birisi olabiliyor. İslâm'ı yanlış tanıdığı için hiç bir şeyi beğenmiyor. Kendisini doğru yolda sanıyor, aydın sanıyor, ilerici sanıyor. Karşısındakini de gerici, bir şey bilmez sanıyor.

Halbuki o gerici dedikleri insanların içinde nice aydın, alim, sanatkâr, ilim adamı, profesör, yüksek kimseler var... Onları gözü görmüyor, yalan yanlış bir yolda gidiyor, bir curcuna, bir şaşırmağa gidiyor.

Aziz ve sevgili kardeşlerim! İşte bu şaşırta, şaşırta uymamak, doğruyu görmek, doğrudan ayrılmamak gerekiyor. Cehenneme düşmemek, cehenneme düşmemeğe çok dikkat etmek gerekiyor.

Cenneti kazanmağa çok gayret etmek gerekiyor. Birinci hadis-i şerifimiz bu... Çok önemli, hayatın bütün faaliyetlerini yeniden düzenlememize sebep olacak bir hadis-i şerif, bunu okumuş oldum.

c.Devir Devr-i Muhammedî

İkinci hadis-i şerife geçiyorum, Abdullah ibni'l-Hâris'ten İmam Beyhakî'nin rivâyet ettiğine

göre, SAS Efendimiz buyurmuş ki:²

لَوْ نَزَلَ مُوسَىٰ فَاتَّبَعْتُمُوهُ وَتَرَكَتُمُونِي لَضَلَلْتُمْ
أَنَا حَظُّكُمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَأَنْتُمْ حَظِّي مِنَ الْأُمَّمِ

(هـ.ب. عن عبد اهلل بن الحارث)

ME. 982 (Lev nezele mûsâ, fe'tteba'tümûhü ve terektümûnî, ledaleltüm; ene hazzüküm mine'n-nebiyyîn, ve entüm hazzî mine'l-ümem.) *Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri, sevgili kardeşlerim! Biliyorsunuz, biz, Allah'ın Peygamber Efendimiz'den önce, devir devir, bölge bölge, başka başka sâlih insanlar, peygamberler de gönderdiğini biliyoruz, inanıyoruz ve gönderdiği o mübarek insanları seviyoruz. Bu mübarek insanların başı Hazret-i Adem AS'dır. Batılılar da Hazret-i Âdem AS'ı tanırlar ve onun ismini kendi çocuklarına koyarlar, “Edım” diye telâffuz ederler. Havva AS'ı da bilirler ona da “İyuv” derler, “Eva” derler.

Demek ki müşterek... Çoğu Adem Atamız'ı tanıyorlar, sonrabiz ondan bizim peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ AS'a kadar gelmiş geçmiş peygamberleri tanıyoruz. İbrâhim AS diyoruz, yahudiler *Abraham* diyor; Ya'kub AS diyoruz,

² Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.307, no:5201; Abdullah ibn-i Hâris.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.324, no:927; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXXI, s.356, no:45181.

yahudiler *Yakob* diyorlar; Yusuf AS diyoruz, yahudiler *Yasef* diyorlar; Zekeriyâ AS diyoruz, onlar *Zaharya* diyorlar; biz Yahyâ AS diyoruz, onlar *Yuhanna* diyorlar; biz İsâ AS diyoruz, onlar *Yesus* diyorlar... Ama el-hamdü lillâh biz ne yapıyoruz:

“—Allah’ın peygamber olarak gönderdiği bütün peygamberlere inandık, peygamberlerin evveli Hazret-i Adem AS, âhiri peygamberimiz, serverimiz, rehberimiz, önderimiz Muhammed-i Mustafa SAS; Allah bunların arasında hangi bölgeye, hangi asırlarda ne kadar peygamber gönderdiyse hepsine iman ettik.” diyoruz, seviyoruz. *Salevâtu’llâhu ve selâmühû aleyhim ecmaîn...* Çocuklarımıza bunların isimlerini koyabiliyoruz. *Mûsâ* diyoruz, *İsâ* diyoruz, *İbrâhim* diyoruz, *Adem* diyoruz, *Ya’kub* diyoruz, *Yusuf* diyoruz, seve seve koyuyoruz. Biz onları tanıyoruz, seviyoruz.

Amma onlara tâbî olan, Mûsâ AS’a tâbî olan Mûsevîler, yâni yahudiler; İsâ AS’a tâbî olan İsevîler, yâni hristiyanlar... Onlar kendi kitaplarından, kendi peygamberlerinin tâlimâtından uzaklaştıkları için, Kur’an-ı Kerim onların yanlış oldukları noktaları beyan ediyor.

İsâ AS, “Haça tapın, beni ve anamı put edinin, bana tapının!” demedi. “Ben kulum, benden sonra bir peygamber gelecek, ona tâbi olun!” diye de işaret buyurdu. *İncil* müjde demek, kendisinden sonra gelecek Peygamberi müjdeledi. Bunların hepsi gerçek, onların kitaplarında da bu konularda bilgiler var.

Peygamber Efendimiz gelmeden önce, yahudiler bir son peygamber, âhir zaman peygamberi gelecek diye bekliyordular. Hahamlar yahudilere söylüyorlardı. Geldi... Geldiği zaman da çeşitli tarihî olaylarla, çeşitli ictimâî, nefsânî, maddî, inâdî sebeplerle kabul etmediler. Onların bileceği bir şey... Yâni yarın rûz-u mahşerde mahkeme-i kübrâda işler iyice anlaşılacak, herkes cezâsını çekecek.

Efendimiz buyuruyor ki: (*Lev nezele mûsâ, fetteba'tümûhü*) “Vefat edeli çok oldu ama, eğer Mûsâ AS inseydi, geriye gelseydi, dünyaya gelseydi; o da bir peygamber diye, “Allah onu eskiden peygamber olarak vazifelendirmişti.” diye, siz de ona tâbi olsaydınız; (*ve terektümûni*) bana tâbi olmayı bıraksaydınız...” Ne olurdu?.. (*Ledaletüm*) “Dalâlete düşmüş olurdunuz!”

Neden?.. Artık devir, Devr-i Muhammedî olduğu için, Allah en son peygamber olarak onu gönderdiği için, ona tâbî olmak gerekiyor.

Yâni şöyle anlatalım: Bir şehre bir vâli gelmiş, ondan sonra o başka yere tâyin olmuş veya emekliye ayrılmış. Ondan sonra bir başka vâli gelmiş. Şimdi eski vâlinin vâliliği kalmaz, ne olur? Yeni vâli vazifeyi devralmıştır, onun hükmü geçerli olur. Her şeyde böyledir. Orduda da böyledir; yeni komutan geldi mi “Bir zamanlar bu orduya filanca komutan komutanlık etmişti.” diye, gelip işleri karıştıramaz. Asker ona tâbî olsa, olmaz; yeniye tâbî olması lâzım!

Peygamber Efendimiz'in de Devr-i Muhammedî'si kendisinden sonra başladığı için, insanlar kalkıp da başka bir yere tâbî olurlarsa, ne yapmış olurlar? Yanlış iş yapmış olurlar. Peygamber Efendimiz: (*ledaleltüm*) "Dalâlete düşmüş olurdunuz." diyor. Yâni bu da önemli bir husus...

Çünkü bazıları diyorlar ki:

"—Biz de Allah'a inanıyoruz, biz de Allah'ın indirdiği bir kitaba tâbîyiz."

İyi ama o kitap, Allah'ın o peygambere indirdiği kitabın kendisi değil... Bu çok önemli! Asıl kitap ortada yok, sonradan değişmiş. Kendi ilim adamları da bu gerçekleri biliyorlar. Gerçekler değiştirilmiş, saptırılmış, tağyir edilmiş, tebdil edilmiş, tahrif edilmiş... Bunlar Kur'an-ı Kerim'de gayet güzel açıklanıyor. Kendi alimleri tarafından da bilimsel araştırmalarda beyan ediliyor.

Meselâ, sanıyorum 1940'lı yıllarda, Lût gölünün kenarında bir mağara bulmuşlar. Bu mağara [Kumran mağarası] çok eski bir mağara; bilinmiyormuş, sonradan bulunmuş. Bu mağaraya çok eski devirde yaşamış insanlar kitaplarını saklamışlar. Tâkibata

uğradıkları zaman, ellerindeki mübarek kitapları, zarar görmesin diye oraya saklamışlar. Orada o kitaplar, o tomarlar, dürülmüş şeyler bulunuyor. Bunlar İncil'in eski nüshaları, yâni eski yazmaları oluyor. Peygamber Efendimiz'den asırlarca önce ama, Hazret-i İsa'dan sonra oralarda bulunmuş olan mukaddes kitap yazmaları oluyor.

Bunların incelenmesinden anlaşılıyor ki Kur'an-ı Kerim'in söyledikleri doğru... Şimdi onların ellerindeki İnciller, sonradan bazı şahıslar tarafından yazılmış, İncil'in kendisi değil; İncil'den bazı gerçekleri ihtivâ eden başka şeyler... Tevrat da öyle, Tevrat'ın kendisi değil bazı yerler değiştirilmiş. Onun için bu yeni buluntular, yeni bulunan eserler, Kur'an-ı Kerim'in söylediklerinin doğru olduğunu gösteriyor, onların sonradan değiştirilmiş olduğunu gösteriyor.

Binâen aleyh, eskimiş olan, değiştirilmiş olan ahkâm yenilenmiş olduğu için, Kur'an-ı Kerim'e uyulması lâzım! Hristiyanların da müslüman olması lâzım, yahudilerin, mûsevîlerin de müslüman olması lâzım!.. Neden? Mûsâ AS'ı Peygamber gönderen Rabbü'l-âlemîn, ondan sonra Muhammed-i Mustafâ AS'ı peygamber göndermiş. Bakın biz ne kadar sağlam yoldayız! Mûsâ AS'ı da seviyoruz, ona da bağlıyız. Ama onlar bizim Peygamberimiz'i kabul etmedikleri için tehlikedeler... Aziz ve sevgili kardeşlerim, Allah'ın sevdiği, Allah'ın gönderdiği peygamberi reddettikleri için tehlikede oluyorlar.

Onun için, Peygamber Efendimiz bunu ifade buyuruyor. Yâni: "Bu devir artık benim devrim olduğundan, beni bırakıp da Mûsâ AS'a uysanız olmaz!" diyor. [*Ene hazzuküm mine'n-nebiyyîn*) "Peygamberler arasında ben sizin nasibinizim; (*ve entüm hazzî mine'l-ümem*) ümmetler içinde de siz bana nasib oldunuz." diyor.]

Herhangi bir kişi bu asırda, Allah'ın gönderdiği bir peygamber olduğu halde Mûsâ AS'a uyunca şaşırmış, sapıtmış ve dalâlete düşmüş olacaksa; İslâm'ı bırakıp da küfre giren insanın hâli ne olur?.. Batı medeniyeti diye gidip de, onların hurâfelerine, Yunan efsanelerine uyarsa ne olur?.. Filozofların ihtilâflı, ihtilâflı sözlerini gerçek kabul edip de, Kur'an'ın asıl hakîkatlerini inkâra cür'et ederse ne olur?.. şaşıır!..

Filozof dediğin adam, senin gibi bir adam; ne olacak yâni?.. Bir şeyler düşünmüş, yazmış; ondan sonra gelen bir filozof da onun yanlışlıklarını göstermiş, "Doğru şudur." demiş. Ondan sonra gelen bir başka filozof, onun eksikliğini söylemiş... Felsefe tarihi, büyük filozofların fikirlerinin daima değiştiğini gösteriyor. Her birinin bir fikir nazariyesi ortaya attığını, bir görüş ortaya attığını, bunun da zamanla değiştiğini felsefe tarihinden görüyoruz. İnançsız, kendi kafasıyla harekete eden insanları esas alıp da, Allah'ın dinini, kitabını bırakmak akıllıca bir iş değil...

Biz bugün batıyı biliyoruz. Ülkemizde İslâm'a karşı çıkan yayınlar yapan gazeteler, mecmualar neşreden insanlardan daha iyi batıyı biliyoruz. Onların kolejlerinde okumuş kardeşlerimiz var, onların okullarında yüksek tahsil yapmış kardeşlerimiz var. Bunların iddiaları yanlış, bunların yolları yanlış, bizimki doğru; bunu çok iyi biliyoruz. Onun için el-hamdü lillâh, Allah'a hamd-ü senâlar olsun, Allah'ın râzı olduğu din üzereyiz.

Eğer bir insan Türkiye’de bu dine değil de şu veya bu sebepten başka bir dine, bir başka yola tâbî ise, çok yanlış bir iş yapmış olur. Bunu da bir üniversite profesörü olarak, bir ilâhiyat profesörü olarak hatırlatmış olmaktan, vazife yapmanın sevincini duyuyorum, bakın yanılıyorsunuz demiş oluyorum. Yarın mahkeme-i kübrâda kendimi böyle savunacağım, onlar bakalım ne diyecekler?.. Tabii bir şey diyemeyecekler, başlarını önlerine eğecekler.

Onun için Kur’an’ı öğrensinler, Peygamber SAS Efendimiz’in hadislerine tâbî olsunlar, sünnetine tâbî olsunlar, iki cihan saadetine ersinler!..

c. Ecel ve Tûl-i Emel

Sohbetimizde okuduğumuz iki hadis-i şerif oldu. Bir hadis-i şerif daha okuyalım, böylece hadis-i şerif sohbetimizi tamamlamış olalım. Peygamber SAS Efendimiz bu hadis-i şerifinde buyuruyor ki:³

لَوْ رَأَيْتَ الْأَجَلَ وَمَسِيرَهُ أَبْغَضْتَ الْأَمَلَ وَغُرُورَهُ

(مب. عن أنس)

ME. 978 (Lev raeyte’l-ecele ve mesîrahû, ebgadte’l-emele ve gurûrahû.)

Kısaca iki cümle ifâde etmiş, ben kelimelerini açıklayarak anlaşılmasını sağlamaya yardımcı olmak istiyorum. Efendimiz muhatabı olan, kendisini dinleyen kişiye hitâben buyurmuş ki:

³ Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.VII, s.357, no:10571; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.III, s.491, no:7562.

(*Lev raeyte'l-ecele*) “Ey muhatabım, eğer eceli görseydin, (ve *mesîrahû*) ecele doğru gidişi görseydin; ecele doğru bir sel üzerinde yaprak misâli sürüklenip gittiğini görseydin; (*ebgadte'l- emele ve gurûrahû.*) tûl-i emele kızardın ve onun aldatmasına buğz ederdin, onun aldatmasına kapılmazdın!”.

Buradaki kavramları açıklayayım: *Ecel*'i biz Türkçe'de ölüm mânâsına kullanırız. “Eceli geldi.” deriz, yâni “Ölüm geldi.” mânâsına kullanırız. “Ecel nedir?” diye sorsalar, herkes ölüm sanır, öyle cevap verir. Aslında *ecel*, Arapça'da müddet demek, yâni iki zaman arasındaki zaman uzunluğu demek. Tabii “İnsanın eceli geldi.” ne demek?.. Yâni, “Hayatının başlangıcından, sonuna kadar olan zaman sona erdi, en son noktası geldi.” demek oluyor. Onun için ölümle karıştırıyorlar, *ecel* kelimesini ölüm demek sanıyorlar.

Aslında *ecel*, müddet demek... Müddeti biliyorsunuz. Müddeti geciktirmeye de te'cil deniliyor, bir *ecel* daha vermek, yâni bir müddet daha uzatmak mânâsına... “Askerliğimi iki sene daha te'cil ettirdim.”, yâni: “Askerliğimin eceli gelmişti, yâni askerliğimin vakti gelmişti, asker olacaktım; te'cil ettirdim, bir *ecel* daha verdim, yâni bir müddet daha uzattım.” demek oluyor. İnsanların bir eceli var, yâni hayat müddetleri var; bu elli yıldır, seksen yıldır... Peygamber SAS Efendimiz altmış üç yıl yaşamış, kimisi daha fazla, kimisi daha az yaşıyor.

Ama şair diyor ki:

Kıvrılır, uzar, fakat daire olmaz bu hat!

Yâni ömür kıvrılıp da uzatılır, daire olmuyor sonsuz bir dönüş olmuyor, devr-i dâim olmuyor. İnsan ölüyor, sonu ölüm; yâni sonunda müddet bitti mi, insan bu dünyadan ayrılıyor. İnsanoğlu bu son müddete doğru gidiyor, yaşadığı müddetçe en son çizgiye doğru gidiyor, yarışın veya yolun sonuna doğru gidiyor, oraya doğru sürükleniyor.

İnsan ecelinin yavaş yavaş azaldığını; yâni müddetinin, vaktinin gittikçe döküldüğünü, bittiğini görse, kendisinin sona doğru sürüklendiğini görse, o zaman ne yapar?.. (*Ebgadte'l-emele ve gurûrahû.*) “Tûl-i emele kızar ve tûl-i emele aldanmaz, tûl-i emelden sakınır.”

Tûl-i emel ne demek?.. Bu çok önemli bir kavram, bunu pek çok kimse bilmez. *Emel* insanın ümîdi, arzuları, istekleri demek oluyor. *Tûl-i emel*; arzularının, emellerinin uzun olması... Misalle açıklayalım; meselâ bir arkadaşınıza soruyorsunuz:

“—Ne yapmak istiyorsun?..” Diyor ki:

“—İnşâallah yirmi beş yıl bu meslekte çalışacağım, para biriktireceğim, emekli olunca, falanca yerden bahçeli bir ev alacağım; işte bahçede çiçeklerle uğraşarak, vaktimi değerlendireceğim!”

Yâni beş yıl, on yıl, yirmi yıl sonrasını böyle düşünerek kendi kendine kararlar veriyor, şöyle olacak, böyle olacak diyor. İşte bu nedir?.. Emel... Emelleri uzun, ne kadar uzun? Düşündüğü zaman ne kadar uzaktaysa, o kadar uzun; yarına kadarsa o kadar, öteki yıla kadarsa o kadar, yıllar sonraya uzanıyorsa o kadar... Herkesin ileriye dönük istekleri var.

Bütün bu isteklerin temelinden hangi düşünce yatıyor?.. “Ben yaşayacağım, o vakte ulaşacağım!” diye farz ediyor, ondan onu düşünüyor:

“—On yıl sonra şunu yapacağım, üç yıl sonra mezun olacağım...”

“—Ne mâlum üç yıl yaşayacağın?..”

“—Ayakkabımı sağlam yap, üç yıl kullanayım!..

“—Ne mâlum, bu ayakkabıyı iki gün kullandıktan sonra insanın ecelinin bitip, ölümünün gelmeyeceği?..”

Ama insanoğlu ölümü sevmediğinden düşünmek istemiyor, uzakta olduğunu düşünmek istiyor. “Yarın ölürüm!” diye düşünmek kendisini korkuttuğu için, “Herhalde altmış yıl yaşarım

da, ilerde ölürüm!” diye, ileriye doğru ittiği zaman rahatladığından, hep ileriye doğru gidiyor. Düşünceleri yaşayacağım faraziyesine, nazariyesine dönük oluyor, o kadar yaşarım diye düşünüyor.

Halbuki öyle değil; yarına çıkacağımız bile belli değil, bir dakika daha yaşayacağımız bile belli değil... Belki biraz sonra vademiz yetmiş, ecelimiz bitmiş, ölümümüz gelmişse, *innâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn*... Belki bir insan îmân-ı kâmil ile, “*Eşhedü en lâ ilâhe illa’llâh*” diyerek ölecek. Burada senin yanında oturacak da, arabasına binince ileri giderken şöyle olacak... filân.

Olabilir, olmasın, Allah hayırlı uzun ömür versin de... işte insanın işi uzakta sanması, ölüm uzakta olacak diye düşünmesi, ölüm için hazırlanmasını engelliyor. Allah’ın rızâsına uygun işler yapmasını geciktiriyor. Tùl-i emelin kötü tarafı bu...

Tùl-i emel böylece insanı aldatıyor. “On yıl yaşayacağım, şunları şunları yapacağım, tevbe ederim, günahlarımı affettiririm, sevaplı işler yaparım...” diye aldanıyor. *Gurur* da aldanmak demek, yâni kibirlenmek mânâsına değil... Sevgili kardeşlerim, tül-i emel, çok yaşayacağım diye düşünmek, yâni emellerinin uzaması insanı aldatıyor.

Tùl-i emel konusu, tasavvuf kitaplarında çok üzerinde durulmuş bir konudur. “Tùl-i emele düşmeyin!” diye ihtar etmişlerdir ama, bu ihtarını anlayan derviş de yok gibi... Hiç kimse bu ihtara uygun hareket etmiyor. Her kime sorsan:

“—Allah’ın izniyle, lütfuyla, Allah ekremü’l-ekremîndir, herhalde elli yıl, yüz yıl, iki yüz yıl yaşarım!” diye temennî ediyor, en uzun yaşamayı istiyor.

Hattâ, Kur'an-ı Kerim'de kâfirler için bildiriliyor ki:

يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ

(البقرة: ٩٦)

(*Yeveddü ehadühüm lev yuammeru elfe seneh*)
“Her biri bin yıl yaşamayı temennî eder; yâni ölmek istemez, ölmemeğe çalışır, ölmemeyi temennî eder.” (Bakara, 2/96)

Halbuki sahâbe-i kirâm öyle yapmamış, Peygamber Efendimiz öyle yapmamış. Peygamber Efendimiz iki parmağını göstermiş:

“—Benimle kıyametin arası, bu iki parmak kadar yakındır.” buyurmuş.

Hemen ölecekmiş gibi ahirete hazırlanmayı tavsiye buyurmuş, ölümün yakın olduğunu beyan etmiş. Tûl-i emele düşmemek gerektiği bildirilmiş, tavsiye edilmiş. Ölüme hazırlanmak tavsiye edilmiş:

عَجِّلُوا بِالتَّوْبَةِ قَبْلَ الْمَوْتِ

(*Accilû bi't-tevbeti kable'l-mevt*) “Ölüm ansızın geliverir, tevbe etmekte acele edin, doğru yola girin, doğru insan olarak yaşayın!” diye tavsiye buyrulmuş.

“—Vasiyetnâme insanın yastığının altında olmalı hazır olmalı, vasiyetnâmesiz ölünün durumu fenâ olur. Kime borcu varsa, onları yazsın, vasiyetlerini yazsın!” diye tavsiye buyrulmuş.

Bunlar hepsi nedir?.. Müslüman nasıl olmak yoluna itilmek isteniyor: Ölümü düşünün, ölümün hemen gelivereceğini düşünün, ona göre hazırlık yapın!..

Tamam, sen bu hazırlığı böyle yap ama, Allah sana çok uzun, elli yıl, yüz yıl ömür versin. Eski tasavvuf büyüklerimiz ne yapmışlar?,, Sabaha çıktı mı akşamı gözlememişler:

“—Bak bugün öleceksin, bak bugün Allah’a öyle kulluk et!” demişler.

Akşama çıkmışlarsa, sabaha çıkmayı ümit etmemişler, tül-i emele düşmemişler:

“—Bak bu gece ölebilirsin, geceni hayırlı geçir!” demişler, sabaha kadar ibadet etmişler ama, Allah uzun ömür verdiğiğine vermiş.

Onun için, tül-i emele düşmemek lâzım, tül-i emelin insanları aldatması çok olur, bu aldanmaya siz düşmeyin, yâni: “Çok yaşarım” diye hayırları geciktirmeyin, tevbeyi geciktirmeyin, haccetmeyi, borç ödemeyi, hayırlı işler yapmayı, ibadet yapmayı geriye bırakmayın, günahlardan hemen vazgeçin, çünkü ansınız ölüm geliverir, hazırlıksız olursunuz, sonra ahirette sorumlu olursunuz...

Bu açıklamalardan sonra hadis-i şerifi bir daha tekrarlayalım:

“—Ecelin birden geliverdiğini, hemen bitivereceğini ve sizin ona doğru gittiğinizi

bilerseniz, görürseniz, mâneviyat gözünüzle basiretinizle; o zaman tûl-i emele kızarsınız ve tûl-i emelin insanları aldatmasına düşmezsiniz, ona karşı müteyakkız olursunuz.” buyuruyor Peygamber Efendimiz.

Yâni, böyle olmamızı istiyor. İnsanın ölümü, ecelin gelivereceğini, vadenin yetivereceğini, vaktin bitivereceğini, sona doğru hızla gittiğini, düşünmesi lâzım! Biz de düşünelim, ben de düşüneyim, siz de düşünün sevgili dinleyiciler!..

Tûl-i emele düşmeyelim, tevbeyi hemen yapalım, hayırlı işlere hemen girişelim!.. Cami yaptıracaksak parayı hemen ayıralım, kazmayı hemen vurduralım, temeli hemen atalım!.. Hayırlı bir işe girişeceksek, onu tehir etmeyelim hemen yapalım! Çünkü tûl-i emel aldatıcıdır.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi aldanmayan, manevî gerçekleri gören, şeytana kanmayan, hak yoldan ayrılmayan, ibadetleri anında, zamanında değerli vaktinde yapan; günahlardan hemen tevbe edip dönen, doğru yola giren, uyanık, basiretli, sevdiği kullarından eylesin...

Allah günahkâr kullarının tevbe etmesini çok sever. Allah *Tevvâbü'r-rahîm*'dir, *Erhamü'r-râhimîn*'dir. Günahkâr da olsanız korkmayın, ümitsizliğe düşmeyin!..

لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا

(الزمر: ٥٣)

(*Lâ taknetù min rahmeti'llâh*) Allah'ın rahmeti çoktur. Allah'ın rahmetinden ümit kesmek, ümitsizliğe düşmek haramdır, yasaktır.

Allah tarafından yasaklanmıştır. (*Inna'llàhe yağfiru'z- zünûbe cemîâ*) Allah günahları toptan affedebilir.” (Zümer, 39/53)

Onun için bu konuşmamı dinledikten sonra, aşk ile, sıdk ile, ihlâs ile tevbe edin, hak yola girin! Bundan sonra iyi müslüman olun, cenneti kazanmağa çalışın, cehenneme düşmekten son derece kaçının, düşmemeğe dikkat edin!..

Bilin ki, devir Devr-i Muhammedî'dir, Peygamber Efendimiz'in yoluna girin, sünnet-i seniyyesine sımsıkı sarılın!.. Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesi bir büyük cadde-i kübrâ'dır. Yâni, cennete doğru götüren geniş bir yoldur, dümdüz bir sırat-ı müstakimdir; o yolda yürüyün!..

Allah-u Teâlâ Hazretleri sizi şaşırtmasın, sap-tırmasın... Nefse uyanlarından, nefesine mağ-lub olanlardan, şeytana aldananlardan etme-sin... Tûl-i emele düşüp dünyaya kananlardan eylesin... Vazifeşinas, görevlerini çok güzel yapan kullardan eylesin... Sevdiği kul olarak yaşatsın, sevdiği işleri yaptırınsın; hayırlar, ha-senâtlar yaptırınsın... Arkasında eserler, sadaka-i câriyeler bırakmak nasib eylesin... Hayırlı ev-latlar yetiştirmek nasib etsin...

Huzuruna yüzü ak, alnı açık kullar olarak var-mayı nasib eylesin... Cennetiyle, cemâliyle mü-şerref eylesin...

Hepinizin cuması mübarek olsun, Allah nice cumalara, mübarek günlere, devletlere, nimetlere, saadetlere cümlelerinizi sevdiklerinizle beraber erdirsin, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

29. 08. 1997 - Lestır / İNGİLTERE

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

